

Lo Somatenent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIO

A la Administració de aquest diari i en las principals Oficinas d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Diumenge 20 de Juliol de 1902.

ANY XVII

NUM. 4336

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIO

Reus, un mes. Ptas. 125
En provincias, trimestre. " 4-
Extranjer y Ultramar. " 8-
Anuncio, á preus convencionales

TRIPLE AYGUA NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre. Es de un agradable sabor y delicat perfúm.

FARMACIA SERRA.-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH.-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y details arquitectónicos y esculturichs para iglesias, etc.
Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUHTS

GRAN HOTEL-RESTAURANT SUÍS

(Avans Louvre) Lo més modern de Barcelona, dirigit per

MR. PAUL FARRENY

ex-majordom de varis grans hotels de Fransa

Aquest Hotel, completament reformat, reuneix tota l'elegancia y comoditats conegudas fins lo dia.—Timbres eléctricos; Perruquer a casa; Intèrpretes; Cuartos de bany; Cotxes a la arribada de trens y vapors; Saló de lectura y piano; Teléfono 1974; Cuartos de dutxas; Excelente cuyna Espanyola y Francesa a càrrech d'un dels millors Chefs de la Capital.

PLASSA DEL ANGEL, 10.—BARCELONA

Sucursals: à Tarragona: Fondá de Madrid y à Girona: Hotel Peninsular.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Compañia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat à la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l'Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas.
—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Compañia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any de una escrófula crònica. Cansat d'asar sens cap resultat cuantas emulsions y reconstituyens se prescriutzan para aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Letamendi, Catedratic de Barcelona.
Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, úmich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expèn altre del mateix nom.

LOT LOT LOT AMARCH LOT TÓNICH

APERITIU-CORROBORANT-FEBRÍFUGO

THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA

L'ús d'aquest TÓNICH ej-receix una acció estimulant sobre l'aparato gastro-intestinal aumenta l'apetit y facilita la digestió. La nausea, el vómit, los vahidos, lo mareig paran casi semp-e prenent una ó dos copetas d'aquest tónich. En las localitats pantanosas, ahont existeix lo paludisme, es indispensable son us, donchs es febrífugo, com justament ho declaran molts Metjes célebres, que l'han indicat y segueixen indicantlo com medi efícaç para precaveres de las calenturas.

Prendre una ó dugas copetas d'aquest tónich à diari, vol dir cuidar ab esmero la propia salut.

Se pren ab aygua, síf ó pur: avans de menjar com aperitiv; després com digestiu.

AGENT GENERAL EN REUS, JOSEPH MARTORELL S. en C.-Carrer Monterols número 30.

NOU SISTEMA PERA VESTIR BONICH Y BARATO
UN MAGNÍFICH TRATJO LLANA PERA HOME PER **6 RALS**

Pera mes details visiteu lo gran basar de sastreria "El Non Plus Ultra"
1, PORTAL DE JESÚS, 1, REUS

TALLER DE CAMISERIA
DE JOSEPH MARTORELL
MONTEROLS 40.-REUS
Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca para senyors, botons y botonadures para camisas, paraigues, sombrillas, bastons, petacas, cigarrerás, carteras, targeters, moneders, boquillas y elástichs. Agullas para corbatas.
Se fan à mida camisas, calçotets, colls y puays.

DESDE MADRID
(De nostre redactor corresponal)
Als jardins del Bon Retiro.—Lo Rey à Barcelona.

Cantavan l'altre nit "La Favorita" al Bon Retiro, y era nombrosa la concurrencia, an per ser dia de moda com perque tothom desitjava respirar l'ayre fresch d'aquells jardins.
En un dels entreactes me passejava per allí, y al dar la volta vaig veure an en Romero Robledo al mitj d'un rotlló d'amichs y admiradors, fumant l'etern "pitillo" y pronnçant l'etern discurs, ó animant una conversa que devia semblar una oració parlamentaria.

Vaig seguir caminant sens enterarme'n; pero contaré à mos llegidors lo que vaig sentir al darrera men. Proa se veya que 'ls interlocutors eran antics amichs y coneixian los secrets de la política.
—Mira, tu, ja torna à ser aquí en Romero.
—Es veritat. Y 'l volta gayrebé tota la plassa major dels seus, qu'encara no ha anat à estinhejar.
—¿Qué deurán dir?
—Fácil es endevinarho. Parlarán de la concentració.
—Pero, ¿qué hi creus tu en aixó?
—H. me, no hi crech ni hi descrech. De més crespas n'hem vistas, y de més verdas n'han madurat.
—Be, vaija, aquesta no passa. ¿Quí vols

que 's concentri ab lo duch de Tetuán y en Lopez Domingu-z? ¿No 't sembla que l' un y l' altre han fet a tots?

—Caballment per això. Si algún dia en Romero s'entén ab algú, jo crech que no ho farà pas ab qui la sábiga més llarga qu'eil.

—¿Qui sab si volen fer una avinensa ab en Canal-jas?

—No 't pensis... Ni l' un ni l' altre saben ahont darla, y res fora d' estrany. Com tampoch ho fura que tot això del darrer conqueridor de Barcelona fos una conxorxa tramada ab en Sagasta pera jugar una mala partida an algú.

—Té tans retruchs això que 'n diuen la política...

—Jo, parlante ab franquesa, ja fa anys que no 'm vaig creus de res. Per altra part en Canalejas y en Romero tenen de comú que tots dos fan d' un cuan temps ensá bona cara als republicans, tot y sense deixar de ser monárquichs y dinástichs.

—Lo que m' extranya es que don Paco no haja agafat encare 'ls trastets pera anar a passar l' istiu lluny d' aquest infern.

—Deu esperar que s' en vaja l' altre Paco.

—¿Qui vols dir?

—¿Qui ha de ser, home? Lo quin se va quedar ab l' herencia d' en Cánovas cuan lo d' Antequera lo tenia coll avall.

¿Pero, ¿quina nosa vols que li fassa en Silvela?

—¿Qué sab un hom, mare de Deu? Eilan tan prim aquest parell...

Los dos amichs van passarme al devant y res més vaig sentir. Al tornar a ser el punt de rennó del "gran amich d' en Robert"— com ell se titulava—aquell se despedia dels del rotlló, repartint estrétes de mà y ribent tots d' alló mellor.

¿Qui devia haver pagat la festa?

Veig que la premsa d' aquí torna a parlar, encare que molt lleugerament, del viatge del Rey a Barcelona. Sembla com si l' assumpto no fos del seu agrado, y s' en tracta are pera relacionarlo ab la dimissió de l' Amat, l' Alcalde de la capital catalana.

Cualsevol diria qu' aquesta dimissió, fundada en motius de salut, no es ben espontánea, que hi ha alguna bruxa ficada, y que 's vol preparar ab temps lo terrer pera l' arribada del monarca a la ciutat gloriosa dels Peres y dels Jaumes.

Sona l' nom d' en Maristany com a candidat per l' Alcaldia, y es raro que no 's parli de cap més, puig lo càrrech es codiciat per l' importancia que dona, si bé temut pels compromisos que porta.

També podria ser que la conducta de l' Amat, durant certes eleccions y ab ocasió de la mort dels dos grans homes que no cal nomenar, haja desagradat bon xich als qui remenan las cireras. Perque l' Alcalde barceloní podrà no ser catalanista, pero ha dat mostra de ser bon català y amich de fer justicia a blancs y negres.

De la fetxa del viatge no s' en parla, y seria molt possible que llegissim l' anunci més d' un cop, aixis, en termes generals y sense fixar dia. Diré per qué m' ho penso.

Barcelona está en estat de guerra. Si cuan hi va l' Alfons segueix aixis mateix, los qui creuen tenir motius de queixa no podran exposarlos. Si está en estat normal, será molt possible que las manifestacions d' aquells no agradin als que voltan al Rey.

Si llavors es lo torn de manar en Silvela, per exemple; quin paper farà devant de las reclamacions catalanistas aquell home que tantas protestas ha fet de respectar l' ánima catalana y tot lo que té vida propia y forta?

¿Com sabrá conciliar "l' unitat intangible", ab certas reivindicacions, desde l' punt de vista no català qu' es lo de tots los polítichs servidors de la Corona?

M' agradaria veure quin posat faria, quin consell daria al fill d' Alfonso XII, cuan los catalans li diguessin—y li haurian de dir— que son pare havia escoltat sense fer cap escarafall las respectuosas queixas de Catalunya,

las havia compresas, y havia promés fer lo possible pera remeyarlas y deslligar d' injustas trabas a la nostra terra.

Podria ser, donchs, veritat que si verament volen que l' Rey vaja a Barcelona, los hi fassa nosa a l' Alcaldia una persona de certa independencia, y 'n busquessin una altra qu' accedis a certas exigencias y s'aplanés a ser còmplice pera ocultar al jefe de l' Estat lo descontent que existeix a Catalunya, y per consegüent a Barcelona respecte als procediments d' aquesta que, sense citar noms, puch calificar de faramalla, causant perpétua de conflictes y causa segura de ruina pera la pobla Espanya.

S' ha comensat a parlar d' aquest viatge, y tart ó d' hora no hi haurá medi de deixar de ferlo. Si 'ls qu' acompanyin al Rey permeten qu' escolti l' clamoreig dels catalans, y no 'l desvirtuan ni donan mals consells al soberá, encara hi haurá motius per l' esperança. Si hi va en Silvela y vol arreglar la cosa ab sarrallata florentina... será ocasió de recordar las famosas paraulas de l' Olózaga.

B. SANTOS.

17 Juliol.

La ensenyansa oficial y la no oficial colegiada

Encara que las disposicions del senyor Comte de Romanones tendeixin a fer desapareixer la ensenyansa privada facilitant als alumnes oficials l' aprovació dels cursos y dificultantla als alumnes de Colegis (ja que altra cosa no es lo poch equitatiu que resulta que aquets últims tinguin que fer un examen que consta d' un exercici escrit y un altre oral, y aquells oficials—tant sols l' exercici oral)—pochs foren els pares que caigueren en la temptació d' enviar sos fills al Institut durant lo curs pasat. Los pochos que cregueren en la eficacia de l' ensenyansa oficial haurán quedat bastant enganyats, com ho prova l' resultat del curs de 1900 a 1901. Aixó no vol dir que 'ls digníssims catedràtics d' aquest Institut no procurin pera l' bon resultat dels seus esforços, ni que 's professors particulars sápigam ensenyar millor de 'ls oficials, sino que 's primers tenen medis coercitius immediats que obligan als alumnes al estudi y a l' atenció durant la classe, mentres que 'ls últims, els medis coercitius de que disposan sols se refereixen a fi de curs, lo que fa que 'ls deixebies no 's corretteixen com seria del cas.

Pera fer una deguda comparació del resultat del curs de 1900 a 1901 creyém que devém fixarnos tan sols en las assignaturas que la no aprovació representa pèrdua de curs, ja que pera 'ls alumnes del Colegis hi havia assignaturas que podian deixar d' examinars, esperant a ferho per materia completa. Las assignaturas que la no aprovació representa pèrdua de curs, son: Geografía astronómica y física. Llatí segon curs, Francés segon curs, Retórica y poética, Historia Universal, Aritmética y Algebra, Geometría y Trigonometria, Psicologia, Lògica y Ètica, Física y Química, Historia Natural y Agricultura. Segons els quadros 1 y 2 de la Memoria del curs de 1900 a 1901 d' aquest Institut, perderen curs per terme mitg el 24 per cent dels alumnes matriculats oficialment y tan sols el 16 per cent dels alumnes oficials colegiats. Queda donchs demostrat que es millor el resultat de la ensenyansa dels colegis que la del Institut.

A. B.

Secció Religiosa

Parroquia de Sant Francesch.

Avuy, a dos quarts de vuit del matí tindrà lloch la Comunió general en Nostra Senyora del Carme ab plática preparatoria a càrrech Rvd. Mossen Jaume Llurba y a las 6 de la tarde l' últim dia de la Novena ab la Corona cantada a veus y lo sermó que predicará lo Rvd. Mossen Francisco Solé, acabantse ab la benedició papal y professó per la Iglesia.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 16, 17, 18 y 19 Juliol 1902.

Naixements

Joan Calderó y Esteve.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Carme Pons Masdeu, 15 anys, S. Roch 25.

—Fabiá Aloy Voltes, 56 anys, Plassa Catalunya 5.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Elias

Sant de demá.—S. Daniel

Surt lo SOL a las 4 h. y m. 43 y 's pon a las 7 h. 29 m.; surt la LLUNA a las 7 h. 5 m. y 's pon a las 4 h. 34 m.

MERCATS

Dillums de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 19 de Juliol de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetro aneróide	Gran d' humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas	Estat del Cel
9	753	64			Ras
15	752	59		6	Nuvol

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. tip.		Direcció	Clase
9	Sol 35	20	30	S.		0'0
15	Som 31		31	S.	cum	0'5

CRONICA

A NOSTRES SUSCRIPTORS

Tots aquells de nostres suscriptors que en aquesta estació vajan a estiuhejar a fora y desitjin rebre LO SOMATENT en lo punt hont se trobin, se servirán deixar las sevas senyas en nostra Administració.

Ahir tarde los nuvols que taparen l' espay de nostre cel amenant una gran tormenta, no passaren d' enviarnos unas quantas gotas barrejadas ab trons, tornantse a aclarir lo cel al cap-vespre.

En lo teatre de la recreativa societat "El Brinco", se posará en escena l' aplaudit drama en 5 actes, original de don Benet Perez Galdós, titulat: "Electra." Acabant l' espectral ab l' acostumat ball.

En lo Gran Cafè d' Espanya tindrà lloch en la nit d' avuy, lo quart concert de la present temporada, quin programa correrá a càrrech de l' aplaudida banda d' Almansa, executant las pessas següents:

- «Sevilla» (Pas-doble).
- «Manón» (Fantasia).
- «Lolita» (Gavota).
- «Rigoletto» (Fantasia de clarinet).
- «El barquillero» (Mosaich).
- «La verbena de la Paloma» (Fantasia).

En lo sorteig verificat ahir en la sastreria «El Non Plus Ultra» fou amortisat lo número 20.

Ahir tarde se doná l' últim cop de mà a la cloaca que d' alguns dias a aquesta part se venia construint, quedant ja enllassada ab la que hi ha al carrer de Monterols.

Per la banda de «La Palma», aquesta tarde, a la recreativa societat «Le Trianon» se hi farà ball y a las deu de la nit se donará comens a la vetllada literaria musical, que donat lo bon nombre de joves que a la mateixa pendrán part y lo escullit del programa promet veurers molt concorreguda dita societat.

Per la superioritat, ha sigut nomenada mestra en propietat de la escola pública superior de noyas d' aquesta ciutat donya Maria Vilalta.

Avuy a la nit en la «Cerveceria Oriental», instalada en lo passeig de Mata, tindrà lloch l' acostumat concert, en quin hi pendrá part l' aplaudit barítono don Joseph Anguera, executant las següents pessas:

- «Semiramis», (Rossini)
- «El Juramento», (Gaztampide)
- «Serenata», (Schubert).
- «Marina», (Arrieta).
- «El diablo en el poder», (Barbieri).
- «La Traviata», (Verdi).
- «Carmen», (Bizet).

Hem rebut de l' Alcaldia una Aclaració als dubtes que hi havia sobre l' acometiment d' ayguas, quin escrit no publiquem en lo present número per haverse'n portat a una hora de la nit en que ja tenim plantejada nostra edició.

Las noticias qu' hem rebut de Falset respecte als Jochs florals qu' han de ferse en dita vila al proper Agost, no poden ser mes agradables. Pudém adelantar la impresió de que serán en gran número los poetas y literats que 's disputarán los premios oferts.

La festa, per lo tant promet ser brillantissima, atrayent a la vila del Priorat un contingent inmens de forasters.

Lo notable Orfeo Catalá dirigit per lo mestre Millet, executarà lo dia 27 del present, en lo Teatre del Tivoli de Vendrell, lo següent programa:

Primera part.—«Lo Cant de la Senyera», Millet; «Lo Rossinyol», (cansó popular), Mas; «La Gata y en Belitre», (cansó popular), Pujol; «Pregaria a la Verge del Remy», Millet; «La Mare de Deu», Nicolau; «Aucellada», Jannequin.

Segona part.—«Los Pescadors», Clayé; «L' Emigrant», Vives; «Brindis del Rhin», Mendelssohn; «La Verge bressant», Franck; «Divendres Sant», Nicolau; Credo de la Misa Papa Marcello, Palestrina.

Las cuartas composicions de las dos parts serán acompañadas al harmonium per lo subdirector don J. M. Comella.

No 's cantarán altres composicions que las anunciadas al programa.

La Companyia dels ferrocarrils de M. Z. A. ha enviat al ministre d' Agricultura una nota, contestant a diferentas queixas fetas a favor dels obrers de ferrocarrils, expresant los beneficis de que aquestos disfrutan.

Diu que en 1901 pagá per socorros a causa de inutilitat y mort 216.000 pessetas; per retiros, 222.002 y per accidents del treball, 238 mil.

Afegeix que los agents, al ser baixa també percebeixen alcances, que concedeix lo personal anticipos franchs, que aquest gosa de asistencia mèdica; que ha satisfet per primas de economia 612.000 pessetas; que projecta fundar escolas pera los fills dels empleats y fer un enconomat general.

La policia de Barcelona ha detingut y posat a disposició de l' autoritat militar, a un cego que demanaba caritat cantant «Los Segadors».

Lo temible criminal ingressá a la presó. Per ara no se sap que s' hagi concedit cap premi extraordinari als agents que prestaren tant rellevant servey.

En cambi nostre estimat confrare, La Be-

naixença ha obert una subscripció pel cego y li to ja recullidas més de quaranta pessetas.

Han sigut nomenats mestres pera las escuelas elementals de nens de Bonastre, La Palma, Riudoms, Prades y Vilella, don Joseph Padró Carnuta, don Vicents Salvador y Verge, don Raymond Macanigeta Saraza, don Joseph Llovet y Carbonell y don Ildefons Dolz Utrillas; donya Dolores Mill Farse y donya Joaquina Serramalesa Miravalls pera las de nenas de Bonastre y La Riba; don Aleixandre Pitarch pera la incompleta de nens d' Hospitalet; donya Maria Sastre Martorell, donya Encarnació Arjona Corral y donya Felipa Ferrer y Miracle pera las de abdos sexes de Ollés, Albiol y Cebella.

Per consue se recandaren en lo dia de ahir 942'24 pessetas.

JOH MALALS QUE PATIU

Recobren l' alegría, donchs en pochos días recobraren la salut encar que sigui lo mal crònic de més de vint anys. Per detalls, lleigeixis "Milagrosos curites ó Inyección anti venéreo y Roob anti-sifilítico COSTANZI" en 4.ª plana.

SUSCRIPCIO á plumas d' aygua de l' Empresa concessionaria pera l' abastament d' ayguas potables de Reus.

Antón Vidal Grau 1/2 pluma; Lluís Vidal Grau 1/2; Joan Martí Blay 1/2; Joseph Más Cantijoch 1; Teresa Martori Borrell 1; Joan Carpa Calbó 2; Joan Vergés Marca 1; Enrich Casamayor 2; Frederich Sardá 1/2; Joan Martí Blay 1/2; Enrich Aragonés 1/2; Joseph y Salvadora Vilaseca Padrol 1/2; Joseph Sagrañes Vidal 1/2; Concepció Camps Tarragó 1/2; Amalia Bové Montseny 2; Pere Valladau Borbonés 1/2; Joseph Nolla Grau 1/2; Vda. de Joan Grau Ferré 1/2; Joseph Magriñá Gassol 1 y 1/2; Francisco Aizalá Cervera 1.

INCIDENT EN UN GLOBO

Paris 19.

A Tourcoig (Nort de Fransa), va ecorre un succés que va comoure profundament á la població.

Un aeronauta se disposava á fer una ascensió en globo, portant en la barqueta á una filla seva de set anys de edat.

Al aixecarse lo globo, va enganxarse en un arbre lo trapezi en que anava l' aeronauta, qui va caure á terra, sense que per sort se causés cap mal.

Lo globo va seguir enlairantse, portant dins de la barqueta á la noya, que esvarada eridava: ¡Papá, mamá, socors!

La mare de la nena, que va presenciar l' escena, va caure desmayada.

La nena va baixar, sense cap dany, á la provincia de Ainand (Bélgica).

Un diari de Bruselas, que relata l'incident, diu que el globo va pujar á 540 metres d' altura y va anar á caure en un jardí, ahont va acudir tot seguit lo pare de la nena.

Aquesta refereix que al notar que li faltava aire va absorvir una ampolleta d' amoniach, y que al comprendre que al lloch ahont se trobava no hi havia perill de caure en cap abim, va obrir la vàlvula, desinflatse el globo y cayent sens novetat en lo jardí esmentat.

L' aeronauta y la seva filla han tornat al punt de partida.

APARIENCIAS

I

En Joanet y en Peret eran dos companys inseparables baix l' apariencia. La estimació que per abdos sentia lo sen principal los havia unit d' una manera que més aviat semblavan dos germans que no pas dos companys. Però ja hem dit qu' ho eran aparentment; y al dir aparentment no volém dir que 's portessin un

odi ó rezel dissimulat; molt al contrari; abdos s' estimavan entrançablement. Lo que ab apariencia semblava una cosa, en realitat ne presentava un altre; aixó depenia de las costums de cadascú.

Moralment estavan units; materialment separats y diferenciats físicament. Abdos eran d' una estatura mes aviat baixa qu' alta; pero aixis com en Joanet era prim y de caracter nerviós, en Peret era rebassut y tot campat-xauo; may acababa lo temps pera fer las cosas. Lo p. imer, era un fervorós catòlich, amich del reculliment y jamay s' havia mogut de las plantas dels seu pares per qui sentia gran estimació y verdader respecte. Lo segon, encare que catòlich era més anich de la broma que d' anar á Rosari; l' hi agradava lo bullici y allá ahont era ell, ja no hi manca alegría; á casa seva s' hi estava tan poch com podia y tots los companys que seguian a n' ell no anaban pas al llit quan élls volian, sino quar á n' en Paret l' hi donava la gana.

Molt jovenet ja havia deixat la casa paterna pera posarse d' aprenent de cerraller, scrutinne molt bon oficial entrant després en una casa industrial ahont hi trová á n' en Joanet desempenyant un càrrech que encare que diferent del seu, los obligabava á consultarse mútuament certs assumptos de la casa.

II

En Joanet y en Peret sempre se 'ls veyan anar plegats; però al vespre quan plegaban del treball per anar á sopar, lo primer se quedava á casa seva, y lo segon se 'n anaba cap al cassino fins á altas horas de la nit. A n' en Peret no l' hi cabia al cap que 'n Joanet ab los seus vintidós anys tingnés tanta virtut; moltas veg. das aquell lo temptava perquè anés ab éll á passar la vesprada alegre, ajuntantse ab los demés companys; però á n' en Joanet may l' hi venian ganas de deixar las costums que tant bé á n' ell l' hi anaban.

III

Per fi en Peret ab las sevas manyas y trasas vá donar entened á n' en Joanet de que un dissapte al vespre anés al cassino á passar un rato alegre. Aquella nit va rompre l' esglay; però no sabia lo que l' hi passaba. Estaba alegre, perquè veyia alegría; però á dintre del seu cor hi sentia un rau, rau que no l' deixava satisfet. El dissapte següent va succehir lo mat. ix, notant ja més satisfacció, acabant per esperar ab desitj els dissaptes pera juntarse ab sos companys fins que una nit en Peret se 'l vá endur al teatre. Del cassino al teatre y del teatre á sortir cada nit, en Joanet inconscientment se veyia arrastrat no dirém al vici, porque els seus companys de viciosos no n' eran, però sí, á seguir una vida un bon xich agitada.

Encare que siguin falagueras las diversions á n' en Joanet no 'l satisfeyan, porque no acostumat á n' aquella vida aviat vá sentir anyorament de repós y seguia aquellas diversions perquè sí, sens donarsen compte.

Aixó vá durar aprop d' un any, fins que un dia reconcentrantse en si mateix vá exclamar: aixó no pot anar; perquè aixó de cremar un ciri á Sant Miquel y fer llam al dimoni no pot pas esser; una cosa ó altre; y recordantse dels seus sentiments religiosos y ab motiu de la festa preparatoria pera entrar al Any Sant, festa disposada per nostre Sm. Papa Lleó tretze, no s' hi vá pensar gens ni mica en decantarse cap al camí de la virtut, á la tranquil·tat y al repós; y despedintse dels seus companys sense retirarl'oshi la amistet, se n' entorná á casa seva retornant la tranquil·tat al sen esperit, la calma á son pensament y la alegría als seus pares.

IV

En Joanet y en Peret segueixen de días essent dos companys inseparables, en la forma; però en el fondo cada dia més distanciat. Es la seva una de las tantas amistats al fús del día; puras apariencias.

JOSEPH LLOIG.

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dij	—	34'15	—
" 6j "	—	—	—
" 8 dij	—	—	—
" vista.	—	34'45	—
Paris 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	37'30	37'40
Marsella 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Perpignan 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Hamburgo 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—

Valors locals.	Diner.	Paper.	Oper.
Gas Reusense.		600	
Industrial Farinera.		675	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	700		
Manufacturera de Coton.	130		
C. Reusense de Tranvias.	30		
C. Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.	300		
Electra Reusense.		470	
Manicomio de Reus.			

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Agna, 19.

Cotisació á Barcelona á las 16 d' ahir

Interior	72'35	BARCELONA
Amortisable 5 p 8	93'57	FRANCS
Colonial	62'62	LIURAS
Mercantil	—	MADRID
Norts	51'90	Interior
Alicants	79'45	FRANCS
Orenses	29'30	PARIS
Obs. Fransa 2 1/4	57'75	Exterior
Id. Almansa 5 0/0	—	Norts
Id. Id. ayg	—	Alicants

Descomp e de cupons.—Anticipo per títols. Compra y venta al contat y á plassos de tota classe de valors espanyols ó extrangers.—Comprobació y gestió de son cobro cas de sortir premiats dels títols amortisables ó favorescut en los sorteixos ab primer.—Subscripció á tetas las emissions é informes sobre la oportunitat y conveniencia de suscriures.—Contas corrents ab interés.—Compra de monedas d' or y bitllets detots los paisos.—Giros sobre las principals plassas.—Operacions de Bolsa.

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	72'35	Cubas del 68	—
Colonial	—	Cubas del 90	—
Orenses	29'25	Amortisable	93'57
Norts	51'75	Ob. 5 p 10 Almansa	—
Alicants	79'70	Id. 3 p 10 Fransas	57'62
Vitalici V.	—	Id. 3 p 10 Orense	—

PARIS MADRID

Exterior	—	Interior	72'37
----------	---	----------	-------

— GIROS —

Paris	37'65	Londres	34'65
-------	-------	---------	-------

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	81'10
Rio Tinto.	1096'—
Nortes.	181'—
Alicants.	277'—
Portugués	29'50

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

ANUNCIS PARTICULARS

FONDA Y RESTAURANT D' EUROPA

DE

D. ANTON BARDOY

HABITACIONES Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLÓ DE LA PLANA

CLÍNICA DENTAL

de Don Fulgenci Agustí Aleu

Cirurgá-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex-deixeble del Dr. Almenara de Madrid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.

Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions sens dolor. Orificacions, empastes y tota classe de obturacions.

Construcció de dents, dentaduras y aparatos de totas classes y emplen de tots los anaterichs avny conegats.

Reb á Reus tots los dilluns y divendres de 9 mati á 5 de la tarde. A Tarragona tots los dias.

Arrabal de Sta. Ana núm. 1, principal.—REUS

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

AVIS

La duenya de l' antiga y acreditada fonda d' Isidro, té lo gust d' oferir á sa numerosa clientela y al públich de Reus en general, á més de cotxes pera l' servey á las estacions y á domicili, luxosos y cómodos landaus, faetons, carretelas y berlinas pera casaments, bateijos y enterros, als preus corrents en aquesta plassa.

També lloga lligeras y cómodas tartanas pera viatjes als pobles circonvehins y als masos.

PERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS Á SALOU

Servey de trenes que regirá desde el dia 6 de Juliol de 1901.

Sortidas de Reus 4'10.—5'45.—7'20.—8'09 9'10.—10'00.—11'03.—12'35.—14'47.—15'29.—16'11.—13'53.—17'35.—18'17.—18'59.—19'39.

Sortidas de Salou 4'56.—6'30.—7'21.—8'10.—9'11.—10'01.—11'04.—14'48.—15'30.—16'12.—16'54.—17'36.—18'18.—19'00.—19'40.—20'30.

DIVERSIONS PÚBLICAS

TEATRO-CIRCO

Gran Companya Cómich-Lirica

dirigida per

Don Antón G. Ibañez y don Marián Taberner

GRAN FUNCIO PERA AVUY

Despedida de la Companya.—Se posará en escena las sarsuelas en un acte, tituladas: "Maria de los Angeles," "El Barquillero," y "El Bateo."

A las 9.

Preus diaris.—Palcos Plateas sense netradas, contaduria 10'00 ptas. despatx 10; Palcos Principals sense entradas, contaduria 9'00 ptas. despatx 8; Butacas de Platea ab entrada, contaduria 2'25 pessetas, despatx 2; Butacas circulars Platea ab entrada, contaduria 1'50 pessetas, despatx 1'25; Butacas de primer pis ab entrada, contaduria 1'75 pessetas, despatx 1'50; Assiento fixo de primer pis ab entrada, contaduria 0'90 pessetas, despatx 0'75; Entrada general, 50 id.

Nota: L'impost del timbre á càrrech del públich.

IMP. CARRERAS Y VILA.

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Angelo Costanzi
Diputació, 435, etl. Barcel.

Mils y mils de celebritats mèdicas, després d'una llarga experiència, s'han convèntut y certifica que per curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, úlceras, fiuix blanc de las donas, arenilla, catarro de la "Aajige", escossors uretrals, càlculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 días los extrenyiments uretrals (estrechez) encor que sigan crònics de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que ls CONFITS ó Injeccions Costanzi.

També certifica que per curar qualsevol enfermetat Sifilítica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fàcils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon èxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos per als qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.
A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas mèdicas á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dimecres y divendres á las 12.

MOTORS Á GAS "CROSSLEY,"

Y MOTORS ELECTRICHS

JULIUS J. NEVILLE.-11, PLAZA DE PALACIO.-BARCELONA

Garantisem al comprador un consúm de 700 litros gas per caball hora

pera motors inferiors á 5 caballs, y 600 litros gas per caball hora

pera motors superiors á 5 caballs.

Pera motors electrichs lo consúm es de 850 á 900 watts per caball hora

Abans que compréu motors pera vostras industrias, examineu be lo gasto diari. A Reus es lo següent:

14 centims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas, inferiors á 5 caballs, y 12 centims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas superior á 5 caballs ó siga

la mitat aproximadament del que s'gasta empleant motors electrichs.

Per lo tant, val la pena, encor que lo cost de compra siga diferent, de calcular be de quina part están las ventatjas.

VENTA A PLASSOS Y AL CONTAT

PERA REFERENCIAS Y DETALLS, DIRAJUSE, Á REUS AL

GAS REUSENSE

Senyors Cornet García y Companyia.-Plassa de la Llibertat

os cuals s' encarregan de tot lo referent á la colocació fins que estigui posat en marxa.

GARANTISEM LO CONSÚM ABANS DIT

JULIUS G. NEVILLE.-II, PLASA DE PALACIO.-BARCELONA

LA GRESHAM

COMPANIA INGLESA

de seguros contra la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables.—Beneficis capitalissats Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo diposit exigít per las Lieys fiscals vigen's com garantia per los seus assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirjirse á don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINE

Companyia inglesa

de segurs contra incendis, explosions y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirjirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

Societat general de Transports marítims á vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE JULIOL DE 1902

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Juliol directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y ràpit vapor francés

FRANCE

Consignataris á Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

GRAN FONDA DE EUROPA

DE TORTOSA

A CARRECH DE

D. M. ZARAGOZA

Situada en carrer centrich ab cotxes á tots los trens

BONAS HABITACIONS Y ESMERAT SERVEY

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments pera tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota seguritat oferir á mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.

TRULLÁS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa pera la utilisació d' energia á gran distancia. Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catálachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona Andreu Caizal.—REUS.

Certificat núm. 9.909

Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Vergel, districte de Denia.

Certifico: Que desde fa dos mesos vinch formulant l' Elixir Verdi, havent obtingut molt favorables resultats, especialment en una dona casada de non que venia sufrint una pertinàs gastralgia, conseqüencia de lo qual havia experimentat digestions difícils, pèrdua de forsas, continuat estrenyiment y constants desvanèiments.

Ab l' ús de tres pots d' Elixir Verdi he observat tan gran millora que, pot dirse, està ja completament bona.

Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estímul dejs pacients, Joseph Muñoz, metge cirurgiá.

Se ven en totas las farmacias
PREU 2 PESSETAS